

מסכת בכורות

פרק א

א. הלוקח עבר חמורו של נכרי, והמוכר לו אף על פי שאינו רשאי, והמשתתף לו, והמקבל ממנו, והנותן לו בקבלה, פטור מן הבכורה, שנאמר (במדבר ג), בְּיִשְׂרָאֵל, אֵבֶל לֹא בְּאֲחֵרִים. כהנים ולוים פטורין מקל וחמר, אם פטרו של ישראל במדבר, דין הוא שיפטרו של עצמן:

ב. פרה שילדה כמין חמור, וחמור שילדה כמין סוס, פטור מן הבכורה, שנאמר פֶּטֶר חֲמֹר פֶּטֶר חֲמֹר, שני פעמים, עד שיהא היולד חמור והנולד חמור. ומה הם באכילה. בהמה טהורה שילדה כמין בהמה טמאה, מתר באכילה. וטמאה שילדה כמין בהמה טהורה, אסור באכילה, שהיוצא מהטמא, טמא. והיוצא מן הטהור, טהור. דג טמא שבלע דג טהור, מתר באכילה. וטהור שבלע דג טמא, אסור באכילה, לפי שאינו גדוליו:

ג. חמור שלא בכרה, וילדה שני זכרים, נותן טלה אחד לפנהו. זכר ונקבה, מפריש טלה אחד לעצמו. שתי חמורים שלא בפרו, וילדו שני זכרים, נותן שני טללים לפנהו. זכר ונקבה, או שני זכרים ונקבה, נותן טלה אחד לפנהו. שתי נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות, אין כאן לפנהו כלום:

ד. אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים, נותן טלה אחד לפנהו. זכר ונקבה, מפריש טלה אחד לעצמו, שנאמר (שמות לד), ופטור חמור תפדה בשה, מן הכבשים ומן העזים, זכר ונקבה, גדול וקטן, תמים ובעל מום. ופודה בו פעמים הרבה. נכנס לדיר להתעשר. ואם מת, נהנים בו:

ה. אין פודים לא בעגל, ולא בחיה, ולא בשחוטא, ולא בטרפה, ולא בכלאים, ולא בכוי. רבי אליעזר מתיר בכלאים מפני שהוא שוה, ואוסר בכוי מפני שהוא ספק. נתנו לפנהו, אין הפנהו רשאי לקימו עד שיפריש שוה תחתיו:

ו. המפריש פדיון פטור חמור ומת, רבי אליעזר אומר, תיבין באחריותו, כחמש סלעים של בן. וחכמים אומרים, אין תיבין באחריותו, כפדיון מעשר שני. העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטור חמור נשמת, שאין כאן לפנהו כלום. מת פטור חמור, רבי

אֲלֵעֶזֶר אֹמֵר, יִקְבֵּר, וּמִתֵּר בִּהְנֵאתוֹ שֶׁל טָלָה. וְחֻכָּמִים אֹמְרִים,
אֵינוֹ צָרִיד לְהִקְבֵּר, וְהַטָּלָה לִפְנֵהוּ:

ז. לֹא רָצָה לְפָדוֹתוֹ, עוֹרְפוֹ בְּקוֹפִיץ מֵאַחֲרָיו וְקוֹבְרוֹ. מִצֹּת פְּדִיָּה
קוֹדֶמֶת לְמִצֹּת עֲרִיפָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יג), וְאִם לֹא תִפְדֶּה וְעֲרַפְתּוּ.
מִצֹּת יַעֲיִדָה קוֹדֶמֶת לְמִצֹּת פְּדִיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (שׁם כֵּא), אֲשֶׁר לֹא
יַעֲדָה וְהִפְדָּה. מִצֹּת יְבוּם קוֹדֶמֶת לְמִצֹּת חֲלִיצָה, בְּרֵאוֹשׁוֹנָה, שֶׁהָיוּ
מִתְכַּוְּנִין לְשֵׁם מִצְוָה. וְעַכְשָׁיו שֶׁאֵין מִתְכַּוְּנִין לְשֵׁם מִצְוָה, אָמְרוּ
מִצֹּת חֲלִיצָה קוֹדֶמֶת לְמִצֹּת יְבוּם. מִצֹּת גְּאֻלָּה בְּאֶדוֹן הוּא קוֹדֶם
לְכָל אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר (וִיקְרָא כז), וְאִם לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכּוֹ: